

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 19P/36/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415206181
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gindlová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2015:6415206181.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. Y. X., A.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, prac. Žarnovica, dieťa matky Y. X., A.. XX.XX.XXXX, E. X., S. W. S. W. XXX, S.. Č.. W. Q. I. X, XXX XX F. T. Q., S., Y. E. H. X., A.. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom S. W. XXX, S.. Č.. W. Q. I. X, XXX XX I., S., o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd v y h l a s u j e, že Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd Slovenskej republiky n e m á p r á v o m o c k o n a ť vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu Y. X., A.. XX.XX.XXXX.

Súd konanie z a s t a v u j e.

Žiaden s účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletej Y. X., A.. XX.XX.XXXX sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 21.05.2015 domáhala, aby otec mal. prispieval na výživu sumou 500,- EUR mesačne k rukám matky maloletej, pričom výživné je splatné mesačne vopred vždy do 15 - toho dňa príslušného kalendárneho mesiaca až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Ďalej požadovala, aby súd uložil otcovi mal. dieťaťa povinnosť uhradiť zameškané výživné za obdobie od 01.08.2014 do rozhodnutia súdu vo výške určenej súdom, k rukám matky maloletej v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Taktiež žiadala, aby jej otec mal. dieťaťa odovzdal príspevok štátu na maloletú v prípade, ak mu tento bude vyplatený v Taliansku. Matka v návrhu poukázala na konanie vedené na tunajšom súde, ktorý podal otec mal. a domáha sa ním rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej Y. X., A.. XX.XX.XXXX. Matka v návrhu súčasne uviedla, že bola v auguste 2014 sa spolu s mal. Y. odťahovať zo spoločnej domácnosti s odporcom, aby tak zabezpečila maloletej priaznivé podmienky najmä z psychického hľadiska, ako aj z dôvodu, aby predišla jej psychickému rozrušeniu, a aby maloletej vytvorila podmienky na nerušené štúdium

- 2 -

a psychickú pohodu. Matka mal. v návrhu uviedla, že uvedeným okamihom sa jej výrazným spôsobom zmenili pomery, keďže je nútená samostatne znášať náklady na bývanie ako aj náklady na domácnosť a maloletú, pričom svoje úspory bola nútená investovať na výdavky spojené so sťahovaním a uhradením zábezpeky u nového prenajímateľa. Na tieto výdavky si musela okrem iného požičať finančné prostriedky aj od rodičov. Matka mal. ďalej uviedla, že otec mal. k dnešnému dňu posielal sumu 170,- EUR mesačne, pričom táto suma nie je vždy rovnaká a nepostačuje na úhradu nákladov maloletej. Matka mal. musela uhradiť poplatok za internát pre maloletú vo výške 1.100 EUR, pričom celková suma len za internát predstavuje sumu 3.500 EUR. Vzhľadom na tiesnivú situáciu preto navrhla nariadiť predbežné opatrenie.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p, ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

V občianskoprávnom konaní súd predtým ako začne konať vo veci samej skúma, či sú splnené procesné podmienky konania a to tak na strane súdu ako aj na strane účastníkov konania. Medzi základné procesné podmienky konania, ktoré súd obligatórne skúma, je právomoc súdu vo veci konať a rozhodnúť. V danej veci súd skúma existenciu tejto procesnej podmienky nielen podľa Občianskeho súdneho poriadku ale aj podľa Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, keďže toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na charakter súdu v občianskych veciach týkajúcich sa rodičovských práv a povinností v Slovenskej republike ako členskom štáte Európskej Únie.

Podľa Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, čl. 17, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Podľa čl. 8 ods. 1 a 2 nariadenia, majú sudy členského štátu právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9,10 a 12.

Podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia keď sa dieťa oprávnenne presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, sudy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si zachovávajú ako výnimku z článku 8 právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý

- 3 -

bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoj obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa čl. 9 ods. 2 nariadenia sa odsek 1 neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1, podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

Podľa č. 10 nariadenia v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si sudy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

a/ každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b/ dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok potom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok...

Z uvedeného je zrejmé, že právomoc súdov členských štátov vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu je upravená čl. 8 nariadenia a okolnosťou podstatnou pre jej určenie je miesto obvyklého pobytu dieťaťa v danom členskom štáte v čase začatia konania s výhradou ustanovení čl. 9, 10, a 12 nariadenia, ktoré riešia zachovanie právomoci súdov členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa v prípadoch oprávneného presťahovania, ako aj neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa. Podstatným na určenie právomoci súdu členského štátu vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu /vrátane konania vo veciach starostlivosti o maloletého/, ktoré zmenilo pôvodné miesto svojho obvyklého pobytu, je nevyhnutne zodpovedanie otázky oprávnenosti presťahovania

maloletého, resp. jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržovania, pretože až po zodpovedaní tejto otázky je možné určiť miesto obvyklého pobytu maloletého.

Pre koncept obvyklého pobytu je totiž typickým jeho objektívny charakter, preto úmysel osoby zdržovať sa na nejakom mieste nie je pre jeho posudzovanie rozhodujúci. Podstatným je, kde sa osoba fakticky prevažne zdržiava a kde je ťažisko jej každodenného života. V tomto smere je teda významná najmä skutočnosť, kde sa osoba väčšinou roka zdržuje, kde pracuje, študuje a pod. Pri posudzovaní obvyklého pobytu dieťaťa navyše je potrebné vziať do úvahy v závislosti od veku dieťaťa aj skutočnosť, kde je obvyklý pobyt osoby, ktorá sa stará o dieťa, kde dieťa navštevuje predškolské alebo školské zariadenie, atď., v dôsledku čoho u väčšiny maloletých detí bude ich obvyklý pobyt sledovať obvyklý pobyt jeho rodičov /rodiča/, u ktorých dieťa žije. Zároveň nemožno pri posudzovaní obvyklého pobytu opomenúť ani cieľ, ktorý prijatie tohto pojmu ako kritéria určujúceho právomoc súdov sledovalo. Týmto

- 4 -

cieľom bola predovšetkým snaha o aplikáciu kritéria, ktoré je voči dotknutej osobe najspravodlivejšie a ktoré zabezpečuje, aby o veci týkajúcej sa určitej osoby konal súd štátu, ktorý je k danej osobe „najbližší“. To znamená súd miesta, kde sa dotknutá osoba prevažne nachádza, aby sa táto mohla bez problémov v konaní vyjadriť a tohto zúčastniť a kde je predpoklad, že sa nachádza väčšina dôkazných prostriedkov potrebných pre rozhodovanie vo veci.

Článok 8 vyššie citovaného nariadenia zakotvuje zásadu, že právomoc súdov členského štátu v oblasti rodičovských práv a povinností sa určuje podľa miesta obvyklého pobytu dieťaťa v čase začatia konania. Na základe vykonaného dokazovania, a to oboznámením sa so spisovým materiálom 10P/66/2014 a návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, súd zistil, že matka mal. spolu s otcom mal. začali žiť ako rodina približne pred 9 - imi rokmi aj s maloletou Y. Q. S.. Zo spisu 10P/66/2014 má súd preukázané, že mal. Y. navštevuje v Taliansku školu a trvale žije na území Talianska. Aj zo samotného návrhu matky vyplýva, že tak ona s dcérou ako aj otec žijú na adresách v Taliansku. Mal. Y. vo svojom písomnom vyjadrení v konaní 10P/66/2014 dokonca potvrdila, že žije aj študuje dlhšiu dobu v Taliansku, preto neovláda dobre slovenský pravopis. Z uvedeného možno prijať jednoznačný záver, že rodičia spolu s mal. sa prevažne zdržiavajú v Taliansku, kde je aj ťažisko ich každodenného života, tam pracujú, poberajú sociálne dávky, mal. - študuje, pričom nejde o skutočnosť prechodného charakteru. Samotní účastníci konania vo svojich podaniach potvrdili, že je tak tomu už niekoľko rokov.

Vzhľadom ku skutočnostiam uvedeným vyššie, súd preto prijal v súlade s citovaným čl. 8 ods. 1 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 záver, že pre toto konanie tunajší súd nemá právomoc konať vo veci a to z dôvodu, že rodičia ako aj mal. Y. majú obvyklý pobyt v Taliansku a to min. 9 rokov. Keďže Taliansko je krajinou, ktorá je členom Európskej únie a práve v tomto štáte majú rodičia ako aj maloletá Y. obvyklý pobyt v čase začatia konania, právomoc konať vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu majú preto súdy tohto členského štátu. V danom prípade ide teda o konanie, ktorého účastníkmi sú občania Európskej únie, resp. obvyklý pobyt účastníkov konania je v členských štátoch Európskej únie, preto je potrebné na toto konanie aplikovať Nariadenie rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorého predmetom je okrem iného právomoc a uznávanie rozhodnutí v občianskych veciach týkajúcich sa rodičovských práv a povinností k dieťaťu.

Nakoľko tunajší súd nemôže svoju právomoc založiť na žiadnom z princípov uvedených v nariadeniach rady, pričom právomoc konať vo veci výkonu rodičovských práv a povinností má Taliansko a keďže ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a konanie zastavil.

- 5 -

O trovách konania súd rozhodol podľa § - u 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.